

[Handelsministeren.]

Roedyrkere. De fik ikke den samme Pris for deres Roer som de øvrige Roedyrkere, man havde stadig Vanskeligheder med Fabrikken o. s. v. Vi havde særlige Forhandlinger, som var vanskelige, baade med Fabrikken og med Roedyrkerne, og derfor var det ønskeligt, at Vestsjælland-Fabrikken blev overtaget af De danske Sukkerfabrikker, som var den eneste Faktor, der kunde komme i Betragtning, naar Overtagelse skulde ske; i modsat Tilfælde maatte Fabrikken have været nedlagt, alene kunde den ikke gaa længere.

Jeg takker Det konservative Partis Ordfører (Oluf Jensen) for den overmaade reelle Tale, han holdt. Jeg synes, han havde fuldkommen Ret i den Betragtning, at det er vanskeligt at gøre Ret og Skel mellem Parterne, fordi der gør sig saa torskelligartede Interesser gældende, og man naturligvis ikke maa løse et Spørgsmaal af denne Art ensidigt. Det ærede Medlem nævnte, at der baade hos Roedyrkerne og hos Fabrikkerne herskede Misfornøjelse med den 2-aarige Ordning, og det er jo rigtigt, for saa vidt som man har givet Udtryk for, at man hellere vilde have oprettet en 1-aarig Kontrakt end en 2-aarig. Men jeg er nu ikke saa sikker paa, at de paagældende Faktorer, Roedyrkerne paa den ene Side og Sukkerfabrikkerne paa den anden, har Ret i deres Betragtning, og jeg er ikke sikker paa, at de vil være kede af den 2-aarige Ordning, naar de faar tænkt sig om. For det er naturligvis ikke Meningens med den 2-aarige Ordning at binde nogen, saaledes at de under Forhold, der bliver fuldstændig unormale og derfor vil forrykke alle Beregninger, skulde være stillet saaledes, at de kunde være udsat for den rene Ruin. Der findes ogsaa Bestemmelser i Kontrakten mellem Staten og Sukkerfabrikkerne — denne Kontrakt danner jo igen Grundlaget for Sukkerfabrikkernes Kontrakter med Roedyrkerne — om, at man under de og de Omstændigheder kan tage Kontraktforholdet op til Revision. Det maa man naturligvis kunne gøre. For Fabrikkernes Vedkommende er Forholdet jo det, at der sikres dem 4 pCt. i Rente under alle Omstændigheder, ligesom der sikres Roedyrkerne 1 Kr. 90 Øre pr. Dobbeltcentner under alle Omstændigheder. Dernæst sikres der, hvis man da ikke kommer ind i fuldstændig abnorme Tilstande, Roedyrkerne en Tantième, saa at de faar 2 Kr. 20 Øre pr. Dobbeltcentner for deres Roer, og der sikres Fabrikkerne 6 pCt. i Rente af deres Penge. Det skulde gaa meget galt, om de ikke

kunde faa de 5 pCt., og det skulde være bésynderligt, om Forholdene formede sig saaledes i de kommende Aar, at de ikke ogsaa fik 6 pCt. Det er kun indeværende Aar, der er saa daarligt, at de ikke kan faa deres 6 pCt.

Og naar dette nu altsaa er Tilfældet, bliver det til syvende og sidst Staten, der staar længst ude, det er Staten, der er ude med den største Risiko. Vi gaar ind i de to nye Aar med en Risiko, som jeg vil vurdere til 1,3 Mill. Kr. Den kan blive mindre, den kan ogsaa blive større — jeg ved det ikke, fordi Regnskaberne ikke er opgjort —, men der er en uomtvistelig Risiko for Staten. Derfor synes jeg ikke, man har Ret i at sige, at Staten forfordeler Parterne, stiller dem ugunstigt. Sukkerfabrikkerne maa regne med som en afgjort Ting, sat hvis de ikke var sikret ved Ordningen for indeværende Aar, vilde de paa Grund af, at de ogsaa da vilde have sluttet en Kontrakt med Roedyrkerne, gaaende ud paa, at de skulde betale en vis Pris for Roerne efter Vægt — og der er regnet med en 15—16—17 pCt. Sukker i dem, medens der kun var godt 10 pCt. —, i Virkeligheden have haft et mægtigt Underskud at dække for indeværende Aar. Det er de nu fritaget for. Staten skal sørge for, at det ikke kommer til Stede. De faar 4 pCt. i Rente af deres Kapital. Jeg vil indrømme, at 4 pCt. ikke er nogen stor Procent af en Aktiekapital, men paa den anden Side er den garanteret, det maa man ikke lade ude af Betragtning. Endelig kan Fabrikkerne foretage de normale Afskrivninger, de faar deres Lønninger, deres Tantième paa normal Maade, saaledes at det jo dog, alle Forhold taget i Betragtning, maa siges, at de er ret vel garderet.

At Sukkerroedyrkerne har haft et daarligt Aar i 1934, ved vi alle, men der er jo ogsaa andre Roedyrkere, som har haft Misvækst. Jeg kender adskillige Eksempler paa, at Landmænd, som har dyrket Foderroer, f. Eks. Kaalrabi, har haft en yderst slet Avl og oven i Købet har været udsat for, at Roerne har været giftige og er raadnet. Et enkelt Tilfælde, som er mig bekendt, har endogsaa givet sig Udslag paa den Maade, at vedkommendes Kreaturer blev syge og døde af de forgiftede Roer. Men der er ikke Tale om, at nogen her stiller Forslag om, at denne Mand eller andre, som har haft Misvækst af Foderroer, skal have Tilskud af Statskassen. Det er der ingen, der tænker paa. Men hvis vi forhøjer Sukkerpriserne, skal vedkommende betale de forhøjede Priser, for at Sukkerroedyrkerne, som dog har faaet Betaling for, hvad de har leveret,